

Nr 157.

Ankom till riksdagens kansli den 4 juni 1935 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1935/1936 för viss personal inom den civila statsförvaltningen m. m.
(2:a avd.)

I den till riksdagen avlätna, den 4 januari 1935 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1935/1936 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 156 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att till riksdagen avlätas angående tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1935/1936 beräkna ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

I en till riksdagen avlåten, den 26 april 1935 dagtecknad proposition, nr 237, har Kungl. Maj:t sedermera, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag, samt med återkallande av de i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln, punkt 140, och tionde huvudtiteln, punkt 20, framlagda förslagen, såvitt de angå grunderna för provisorisk avlöningsförbättring för viss lärarpersonal under budgetåret 1935/1936, föreslagit riksdagen att

d e l s medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1935/1936 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt i statsrådsprotokollet omförmälda tabeller (Tabell I och II), med iakttagande likväl dels att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat, med undantag av den i tabell II upptagne, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, där est Kungl. Maj:t prövar skäligen tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes, dels ock att tillfällig löneförbättring till lärare, som åtnjuta från städer, prebenden eller donationer härflytande förmåner, skall utgå enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet angivna grunder;

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1935/1936 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t bestämmer i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, med iakttagande dock, vad angår fattig-

vårdskonsulenterna i Stockholm, Östersund och Luleå, av vad i statsrådsprotokollet förordats; samt

att provisorisk avlösningsförbättring må under budgetåret 1935/1936 i enlighet med vad i statsrådsprotokollet förordats utgå till lärare vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminariet, statens skolköksseminarium och hushållsskola, statens folkskoleseminarier, de tekniska läroverken, statens småskoleseminarier och navigationsskolorna ävensom till statens folkskolinpektörer och nomadskolinpektören;

dels till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor;

dels ock förklara, att kostnaderna för tillfällig löneförbättring skola, vad beträffar föreståndaren (lektorn) vid veterinärinrättningen i Skara, utgå av inrättningens egna medel.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att det ovanberörda förslaget till tillfällig löneförbättring under budgetåret 1935/1936 för olika grupper av *befattningshavare å ordinarie stat* ansluter sig till vad som gäller för innevarande budgetår, dock med följande huvudsakligare förändringar:

Häradsskrivaren i Luleå fögderi, som numera icke är stationerad i Luleå stad, skulle icke längre komma i åtnjutande av det dyrortstillägg, som i form av förhöjning av den tillfälliga löneförbättringen utgått till honom från och med budgetåret 1931/1932.

Nu utgående tillfälliga löneförbättring åt landsfogden i Stockholms län skulle i överensstämmelse med det av Kungl. Maj:t i proposition den 26 april 1935, nr 236, framlagda förslaget rörande provisoriskt dyrortstillägg under nästkommande budgetår för i Stockholm stationerade befattningshavare höjas med 120 kronor till 1,560 kronor.

Förhöjd tillfällig löneförbättring skulle vidare tillkomma viss fögderipersonal å vissa av de nya orter, där enligt det i den nyssnämnda propositionen framlagda förslaget provisoriskt dyrortstillägg skulle utgå under nästa budgetår, nämligen för landsfogden i Jämtlands län, stationerad i Östersund, samt för landsfiskalen i Gällivare distrikt, bosatt inom Gällivare kyrkostad. Den förre skulle erhålla enahanda tillägg som landsfogden i Norrbottens län. Landsfiskalen i Gällivare distrikt skulle i förevarande hänseende likställas med landsfiskalen i Kiruna distrikt.

Beträffande blindundervisningsanstalterna hava föreslagits vissa av den beslutade omorganisationen av dessa anstalter föranledda, huvudsakligen formella förändringar.

På grund av ändrade dyrortsförhållanden har den tillfälliga löneförbättringen åt rektor vid navigationsskolan i Kalmar upptagits med 1,900 kronor och åt adjunkt vid samma skola med 2,000 kronor mot nu 1,800 kronor respektive 1,900 kronor.

Ur tabell II har uteslutits den under tionde huvudtiteln upptagna rubriken »Befrämjande i allmänhet av hemslöjden».

Med hänsyn till den i Kungl. Maj:ts proposition den 8 mars 1935, nr 193, föreslagna omorganisationen av flottans pensionskassa har vidare ur tabell II uteslutits vad tabellen nu innehåller rörande befattningshavare vid nämnda kassa.

I fråga om *reduktion av den tillfälliga löneförbättringen* för lärare, vilken på grund av från städer, prebenden eller donationer enligt gällande stat härflytande förmåner åtnjuter högre inkomst av tjänsten än den avlöning, som eljest i allmänhet tillkommer motsvarande befattningshavare, har föreslagits, att de regler, som för innevarande budgetår godkändes av 1934 års riksdag, skulle i huvudsak tillämpas jämväl under nästkommande budgetår; därvid dock borde iakttagas, att den med tjänsten på grund av omförmälda förmåner förenade löneinkomsten utöver normalavlöningen skulle beräknas efter medeltalet för åren 1930—1934 i stället för perioden 1929—1933.

Det av departementschefen framlagda förslaget i fråga om tillfällig löneförbättring åt *icke-ordinarie befattningshavare* avviker från nu gällande grunder endast därutinnan, att de i Östersund och Luleå stationerade fattigvårdskonsulenterna skulle — med hänsyn till det i förutnämnda proposition nr 236 framlagda förslaget — tillerkännas tillfällig löneförbättring med samma belopp, som sedan budgetåret 1931/1932 tillkommit fattigvårdskonsulenten i Stockholm eller 1,200 kronor. Den tillfälliga löneförbättringen för sistnämnde befattningshavare skulle å andra sidan i anslutning till det i nyssnämnda proposition framlagda förslaget till provisoriskt dyrortstillägg under nästkommande budgetår för i Stockholm stationerade befattningshavare höjas med 120 kronor till 1,320 kronor.

Vad angår frågan om grunderna för provisorisk avlöningsförbättring för viss lärarpersonal m. fl. under budgetåret 1935/1936 inhämtas av statsrådsprotokollet bland annat följande:

Provisorisk avlöningsförbättring till lärarpersonal vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter samt till lärare vid navigationsskolorna utgår endast å F- och G-orter. I överensstämmelse med ett av Kungl. Maj:t i propositionen nr 125 till 1931 års riksdag framlagt förslag hava lärarna å de dyraste G-orterna från och med budgetåret 1931/1932 tillgodonjutit dyrortstillägg i form av förhöjning av den provisoriska avlöningsförbättringen. Höjningen, varierande mellan 200 kronor och 80 kronor, har motsvarat två tredjedelar av de å andra orter utgående beloppen.

Departementschefen har nu, efter samråd med cheferna för ecklesiastik- och handelsdepartementen, förordat, att *förhöjd* provisorisk avlöningsförbättring skulle under nästa budgetår utgå till ifrågavarande lärarpersonal m. fl. å orter, där enligt det i förutnämnda proposition nr 236 framlagda förslaget provisoriskt dyrortstillägg skulle utgå under samma budgetår. Dessa orter äro Stockholm, Sundbyberg, Sundsvall, Östersund, Luleå, Gällivare och Kiruna. Förhöjningen skulle i allmänhet, liksom hittills, motsvara två tredjedelar av de å andra orter utgående beloppen. För Stockholm ifrågasätter departementschefen emellertid i anslutning till det förslag till provisoriskt dyrortstillägg under nästkommande budgetår för här stationerade befattningshavare,

vilket i nyssnämnda proposition framlagts, en ytterligare höjning med 120 kronor. Sistnämnda *särskilda förhöjning* för Stockholms vidkommande skulle dock i intet fall överstiga två tredjedelar av det å F-orterna och de billigare G-orterna såsom provisorisk avlöningsförbättring utgående beloppet. I övrigt skulle under budgetåret 1935/1936 provisorisk avlöningsförbättring till ifrågasvarande lärarpersonal utgå enligt samma grunder, som föreskrivits för budgetåret 1934/1935.

Vidare har departementschefen, på i statsrådsprotokollet angivna skäl, funnit sig icke böra tillstyrka *dels* en av vissa sammanslutningar av folkskollärare gjord framställning om beviljande av provisoriskt dyrortstillägg för samtliga folk- och småskollärare i Stockholm, *dels ock* en av statsläroverkens rektorsförenings styrelse gjord framställning om beredande av provisorisk avlöningsförbättring åt statsläroverkens rektorer i likhet med läroverkens övriga befattningshavare.

Riksdagen har *dels* i skrivelse den 9 april 1935, nr 8, under punkten 93 anmält, bland annat, att riksdagen beslutat, att under budgetåret 1935/1936 finge utgå provisorisk avlöningsförbättring till lärare vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminariet, statens skolköksseminarium och hushållsskola, statens folkskoleseminarier, de tekniska läroverken och statens småskoleseminarier ävensom till statens folkskolinspektörer och nomadskolinspektören, allt enligt grunder, som framdeles kunde komma att av riksdagen fastställas, *dels ock* i skrivelse den 21 maj 1935, nr 10 under punkten 19 anmält, bland annat, att riksdagen beslutat, att under budgetåret 1935/1936 finge, utöver tillfällig löneförbättring, utgå provisorisk avlöningsförbättring till lärare vid navigationsskolorna enligt grunder, som kunde komma att av riksdagen beslutas.

Vidare har riksdagen i skrivelse den 11 maj 1935, nr 204, anmält, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förutberörda proposition nr 193 beslutat, bland annat, att flottans pensionskassas befattning med tjänstepensionering skulle från och med den 1 juli 1935 upphöra.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag om ändrade grunder för provisorisk avlöningsförbättring för viss lärarpersonal m. fl. ansluter sig till vad i proposition nr 236 föreslagits i fråga om provisoriskt dyrortstillägg för nästkommande budgetår åt vissa befattningshavare i statens tjänst.

Utskottet vill erinra därom, att riksdagen numera, med bifall till vad utskottet hemställt i sitt utlåtande nr 131, medgivit, att provisoriskt dyrortstillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst må under budgetåret 1935/1936 utgå i enlighet med av departementschefen i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 26 april 1935 (proposition nr 236) föreslagna grunder.

Med hänsyn till riksdagens sålunda intagna ståndpunkt tillstyrker utskottet vad i propositionen nr 237 föreslagits beträffande provisorisk avlöningsförbättring för viss lärarpersonal m. fl.

Mot vad i övrigt i här förevarande proposition föreslagits har utskottet icke funnit något att erinra.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må

I. medgiva,

a) *att* tillfällig löneförbättring må under budgetåret 1935/1936 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 26 april 1935 omförmälda tabeller (Tabell I och II), med iakttagande likväl dels att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat, med undantag av den i tabell II upptagne, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligen tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes, dels ock att tillfällig löneförbättring till lärare, som åtnjuta från städer, prebenden eller donationer härflytande förmåner, skall utgå enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet angivna grunder;

b) *att* vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1935/1936 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t bestämmer i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, med iakttagande dock, vad angår fattigvårdskonsulenterna i Stockholm, Östersund och Luleå, av vad i statsrådsprotokollet förordats;

c) *att* provisorisk avlöningsförbättring må under budgetåret 1935/1936 i enlighet med vad i statsrådsprotokollet förordats utgå till lärare vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminariet, statens skolköksseminarium och hushållsskola, statens folkskoleseminarier, de tekniska läroverken, statens småskoleseminarier och navigationsskolorna ävensom till statens folkskolinspektörer och nomadskolinspektören;

II. till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1935/1936 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor;

III. förklara, att kostnaderna för tillfällig löneförbättring skola, vad beträffar föreståndaren (lektorn) vid veterinärrättningen i Skara, utgå av inrättningens egna medel.

Stockholm den 4 juni 1935.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Bergqvist*, *Oscar Olsson*, *Svensson* i Kompersmåla, *Asplund*, *Walles*, *Thelin*, *Petrén*, *Nilsson* i Fredriksfält och *von Heland*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson*, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Nilsson* i Hörby, *Norsell*, *Norling* och *Aronson*.
